

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Het Mozaïek te BEVERLO

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 16601

Instelling Vrije Basisschool - Het Mozaïek

Directeur Indra MONTEN

Adres Beverlosesteenweg 455 - 3581 BEVERLO

Telefoon 011-42.82.92

Fax 011-74.08.87

E-mail directie@hetmozaiek.be

Bestuur van de instelling Kath. Basisond. Beringen-Mijn

Adres Alfred Habetslaan 17 - 3581 BEVERLO

Scholengemeenschap Vrij Basisonderwijs Beringen

Adres Koerselsesteenweg 25 - 3580 BERINGEN

CLB Vrij CLB West - Limburg

Adres Sint-Catharinastraat 8 - 3580 BERINGEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 01-02-2016, 02-02-2016, 03-02-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 03-02-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 18-02-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Bart HAENRAETS

Teamleden Hilde VANDERLOCHT, Lieve VERHEYDEN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	8
3.1.1.4 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands, wetenschappen en techniek, mens en maatschappij.....	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	13
3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij	14
3.1.1.8 Vaststellingen voor het lager onderwijs: wetenschappen en techniek, mens en maatschappij.....	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Deskundigheidsbevordering	19
4.2 Leerbegeleiding.....	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	26
6.3 Wat moet de school verbeteren?	26
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	27
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	27

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de schooldoorlichting van de Vrije Basisschool Het Mozaïek, gelegen in Beringen-Mijn. De school bevindt zich momenteel in een overgangsfase waarbij de mogelijke samensmelting tot een campusschool met de andere basisschool van het eigen schoolbestuur en een mogelijke verhuis een centrale rol spelen. Het schoolteam ontvangt op basis van de socio-economische status van iets minder dan de helft van de leerlingen extra lestijden. Het investeert dan ook intensief en doelbewust in taalvaardigheidsonderwijs en neemt waardevolle initiatieven met het oog op de uitbouw van een brede school en ouderbetrokkenheid. Alle teamleden werken met veel inzet aan een veilig en zorgzaam school- en klasklimaat waarin het welbevinden van elk kind centraal staat. De groene schoolomgeving en de ruime speelplaatsen bevorderen de sfeer en relaties.

Op basis van het vooronderzoek op 25 januari 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de deskundigheidsbevordering en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de kleuteronderwijzers de ontwikkelingsdoelen Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek in voldoende mate nastreven. Ze doen dit, in lijn met de kerngedachten van de eindtermen en de visie van de leerplannen, op een geïntegreerde en thematische wijze. Ze enten hun activiteiten hierbij in toenemende mate op de leerplandoelen. De kleuteronderwijzers gaan kritisch om met toetsen en kiezen voor een permanente, brede en ontwikkelingsgerichte evaluatiepraktijk die het aanbod en de ondersteuning aanstuurt.

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Het taalaanbod is gradueel opgebouwd en volledig. De onderwijzers stemmen hun aanbod en aanpak in groeiende mate af op de leerlingenkenmerken. In de onderbouw gaat echter relatief veel onderwijstijd naar technische taalvaardigheden als spelling en technisch lezen. Ondersteunende strategieën zetten de onderwijzers te beperkt in om meer complexe taalvaardigheden te ontwikkelen, zoals begrijpend lezen en creatief schrijven. Ze evalueren deze ook weinig gelijkgericht en transparant. De onderwijzers staan wel open voor externe evaluaties.

Voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek bereikt de lagere afdeling de eindtermen in onvoldoende mate. Een gradueel opgebouwd, evenwichtig en volledig aanbod is niet gegarandeerd. De onderwijzers hebben een beperkt zicht op de materiële vereisten zoals het leerplan die voorschrijft. Verschillende tijd- en ruimtekaders ontbreken. De evaluatiepraktijk is weinig evenwichtig en sluit onvoldoende aan bij de visie en de kerngedachten van de eindtermen en de richtlijnen hierover in de leerplannen. Er is een geringe beeldvorming over de wetenschappelijke en technische ontwikkeling van de leerlingen en over de sociale, historische en ruimtelijke kennis, inzichten en vaardigheden.

Samen met de onderwijzers stellen de kleuteronderwijzers de functionaliteit van sommige plannings- en bewakingsinstrumenten in vraag.

Zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling dragen het schooleigen taalbeleid, de kijkwijzers en de professionaliserings- en coachingstrajecten bij tot de toepassing van waardevolle taalvaardigheidsprincipes.

Het onderzoek van de deskundigheidsbevordering wijst uit dat het schoolteam op dit ogenblik prioritair op kwaliteitsvol taalvaardigheidsonderwijs, muzische vorming en in de lagere afdeling ook nog op techniek focust. Het uitvoerige taalbeleidsplan en de samenwerking met verschillende externen ondersteunen in hoge mate de brede waaier aan professionaliseringsinitiatieven. De wijze waarop het schoolbeleid de coachingstrajecten vormgeeft en de achterliggende visie vormen een voorbeeld van goede praktijk. Ze stimuleren de persoonlijke groei en zelfreflectie en vormen een krachtige aanzet om alle participanten mee te krijgen in vernieuwingen.

Het schoolteam geeft de leerbegeleiding vorm vanuit een actuele visie en rekening houdend met de beginsituatie van de leerlingen en de schoolcontext. Het wil elk kind vanuit zijn of haar eigen mogelijkheden optimale kansen geven. Daartoe zetten de leerkrachten in op een brede basiszorg en een krachtige leeromgeving. Verder hanteert het schoolteam voor de leerbegeleiding heldere en ondersteunende procedures en structuren. De acties en de effecten in de verschillende zorgfases van de leerbegeleiding brengt het schoolteam veeleer beperkt in kaart. De zorgleerkrachten zijn er zich van bewust dat de ondersteuning van externe hulpverleners nodig is om de fase van uitbreiding van zorg kwaliteitsvoller te doorlopen.

Het onderzoek naar het algemeen beleid toont aan dat de directeur met een duidelijke visie op onderwijs en met de nodige dynamiek Het Mozaïek in een nieuwe richting stuurt. De toekomst, waarin een mogelijke samensmelting tot een campusschool een centrale rol speelt, zorgt voor onrust en onzekerheid in het team. De directeur investeert daarom uitdrukkelijk in de groei van de competenties en het zelfvertrouwen. Ze stelt daarbij bewust de principes van geleidelijkheid en veiligheid voorop. Een participatief samengesteld kernteam zorgt als ondersteunend netwerk voor een gedeeld en gedragen onderwijskundig leiderschap. Het schoolteam wendt objectieve gegevens en resultaten te weinig aan om het onderwijsaanbod te verbeteren in een cyclisch proces van interne kwaliteitszorg.

De onderwijsinspectie sluit deze doorlichting af met een gunstig advies voor de kleuterafdeling. Voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek in de lagere afdeling formuleert zij een gunstig advies beperkt in de tijd. Het lagere schoolteam krijgt drie jaar de tijd om deze leergebieden te optimaliseren. De onderwijsinspectie waardeert het engagement van de teamleden en heeft alle vertrouwen in het slagen van het verbetertraject.

De school krijgt tevens een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat de nodige renovatiewerken uitgevoerd worden indien de school niet verhuist. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Het onderzoek naar de overige regelgeving toont aan dat de kleuterafdeling het recht op 28 lestijden per week niet respecteert. Ook dit tekort volgt de onderwijsinspectie over drie jaar op.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers ontwikkelen een toereikend taalaanbod. Een gedragen visie op goed taalvaardigheidsonderwijs en overwogen professionaliseringsinitiatieven dragen hier toe bij. Met diverse materialen ondersteunen de kleuteronderwijzers de taalontwikkeling van de kleuters. De voldoende tot goede resultaten op een genormeerde taalvaardigheidstoets bij de aanvang van het eerste leerjaar bevestigen de kwaliteit van de geleverde inspanningen. De brede en ontwikkelingsgerichte evaluatiepraktijk stuurt het aanbod en de leerbegeleiding aan.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers geven hun wereldoriënterend aanbod op een geïntegreerde en thematische wijze vorm. Ze schenken bewust aandacht aan actief en belevend onderwijs en de natuur in en rond de school. In hun evaluatie- en observatiepraktijk hebben de kleuteronderwijzers aandacht voor aspecten met een link naar wetenschappen en techniek. Bij de uitwerking van de thema's is er een groeiende aandacht voor de doelen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers geven hun wereldoriënterend aanbod op een geïntegreerde en thematische wijze vorm. De natuurlijke exploratie- en belevingsdrang van de kleuters krijgt kansen. In hun evaluatie- en observatiepraktijk hebben de kleuteronderwijzers aandacht voor aspecten met een link naar mens en maatschappij. Bij de uitwerking van de thema's is er een groeiende aandacht voor de doelen.

3.1.1.4 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands, wetenschappen en techniek, mens en maatschappij

Curriculum	De kleuteronderwijzers geven hun aanbod op een geïntegreerde en
Onderwijsaanbod	thematische wijze vorm. Een groot aantal thema's sluit aan bij de jaarkalender.
<i>Referentiekader</i>	De kleuteronderwijzers werken geregeld, en in lijn met de kerngedachten van
<i>Planning</i>	de ontwikkelingsdoelen, onderwerpen uit die aansluiten bij de actuele
<i>Evenwichtig en volledig</i>	leefwereld, interesses, verhalen en belevenissen van de kleuters.
<i>Samenhang</i>	De kleuteronderwijzers spannen zich in om een evenwichtig en volledig aanbod
<i>Brede harmonische vorming</i>	te plannen. Een variatie aan bronnen, meestal intuïtief geselecteerd en
<i>Actief leren</i>	gebruikt, ondersteunt hen daarin. Na de keuze voor een activiteit, formuleren
	de kleuteronderwijzers meestal, naast een lesschets en de benodigde
	leermiddelen, een beperkt en relevant aantal doelen. Een koepeligen
	referentiekader en het hierop gebaseerde kindvolgsysteem vormen hierbij een
	belangrijke houvast. De leerplannen vormen in toenemende mate een
	aanvullende bron om een doelgericht en gradueel opgebouwd aanbod te
	garanderen. Een digitale doelenzoeker faciliteert in zekere mate dit proces.
	Toch blijkt dat de meeste kleuteronderwijzers veel tijd besteden aan hun
	agenda en dat het planningssysteem nog niet ondersteunend is om de
	volledigheid van het aanbod te bewaken.

Met het oog op meer verticale samenhang reflecteerden de kleuteronderwijzers over een groeilijn, onder meer binnen de jaarlijks weerkerende thema's in de verschillende groepen. Dat leidde tot een beperkt aantal afspraken die de graduele opbouw over de klasgroepen heen slechts in beperkte mate bevorderen. Geregeld informeel overleg draagt wel bij tot meer onderlinge afstemming van de planning. Bij de onthaalmomenten en de bespreking van de kalenders zorgden de kleuteronderwijzers eveneens voor meer graduele opbouw. Ook de graduele opbouw van de hoekenverrijking is relevant. Voor een aantal andere fiches geldt dat ze weinig functioneel zijn. De kleuteronderwijzers zijn zich ervan bewust dat een kritische reflectie over de functionaliteit van al deze documenten en over de tijdsbesteding aan de agenda zich opdringt.

Vanuit een groeiende aandacht voor de kloof tussen thuistaal en schooltaal, laten de kleuteronderwijzers zich bij de woordenschat- en begrippenselectie ondersteunen door verschillende bronnenmaterialen en een rekenbegrippenlijst. Positief in dat verband zijn de visie en de afspraken, enerzijds over het respect voor de thuistaal van meertalige kleuters, en anderzijds over het gebruik van de thuistaal op school. De kleuteronderwijzers maken echter geen formele afspraken over de streefwoordenschat bij de verschillende thema's. Dit belemmert de structurele opbouw van de taalvaardigheid over de klasgroepen heen. De taalondersteuning richt zich bovendien meer op (begrijpend) luisteren dan op spreken en taalproductie.

Binnen het taalbeleidsplan is er aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de kleuteronderwijzers. De pedagogisch begeleider ondersteunt hierbij. De kleuteronderwijzers sturen naar aanleiding hiervan onder meer hun kringgesprekken bij. Ook de boekjes en themamapjes die de kleuteronderwijzers ontwerpen, vormen waardevolle taalontwikkelingstools. Bij de oudste kleuters gaat er gericht aandacht naar de ontluikende en beginnende geletterdheid en de lees- en schrijfvoorwaarden.

Met de kijkwijzers streven de kleuteronderwijzers naar een krachtige taalleeromgeving in functie van alle ontwikkelingsdomeinen. Om doelgericht de wereldoriënterende competenties te ontwikkelen, ontwerpen de kleuteronderwijzers betekenisvolle en werkelijkheidsgerichte activiteiten die aansluiten bij de natuurlijke exploratiedrang. De kleuters leren kiezen met behulp van de keuzeborden. In de kringmomenten is er aandacht voor het ontluikend tijdsbesef.

De kleuteronderwijzers hebben steeds meer aandacht voor handelen en verwoorden. De actualiteit, de eigen mijngemeente, de multiculturele schoolomgeving en de natuurverschijnselen grijpen ze hiervoor geregeld aan. De kleuteronderwijzers hebben ook doelbewust aandacht voor verkeers-, milieu- en gezondheidseducatie. En met een geregeld bezoek aan een naburig rusthuis streven ze verschillende doelen binnen de domeinen mens en maatschappij na.

Onderwijsorganisatie

*Onderwijstijd
Klasmanagement*

De kleuteronderwijzers passen de tijdsbesteding van jas-, plas- en eetmomenten in de verschillende leeftijdsgroepen bewust aan. Ze hanteren een warme en ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl en zetten bewust in op het taliger maken van en interactie uitlokken in de speelleerhoeken. Pictogrammen en rekenbegrippen zijn zichtbaar in de klasbeelden. De als 'muzisch taalparadijs' ingerichte vertelklas gebruiken de kleuteronderwijzers om het leesplezier te stimuleren. Met de verteltassen en een spel-o-theek betrekken ze de ouders bij de ontwikkeling van hun kleuter.

Materieel beheer

Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuteronderwijzers beschikken over voldoende materialen. Het biebbezoek, verteltassen, de lettermuur bij de oudste kleuters en de aan het thema gelieerde boeken in het klasbeeld illustreren de aandacht voor lees- en boekpromotie. Door middel van poppenkastspel en digitale voorleesverhalen stimuleren de kleuteronderwijzers de luistervaardigheden en het 'begrijpend luisteren' als voorbereiding op begrijpend lezen. Stappenplannen, timmer- en constructiematerialen in de bouwhoeken en soms ook themamaterialen ondersteunen de ontwikkeling van de technische vaardigheden. Door in het schooltuintje en in de klas te zaaien en te planten krijgen de kleuters 'groene vingers'. Alle kleuters krijgen de kans om hun fietsvaardigheden te ontwikkelen dankzij het rollend materiaal dat de school tijdens de speeltijden ter beschikking stelt. Door een gebrek aan (berg)ruimte geven sommige klassen een overladen indruk.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Een selectie van de ontwikkelingsaspecten uit het koepeligen referentiekader geeft per ontwikkelingsdomein een evenwichtige structuur aan het uitgebreide kindvolgsysteem. Door per leeftijdsgroep deelaspecten of ontwikkelingslijnen te gebruiken bij de observaties, is een gedifferentieerde, representatieve en gradueel opgebouwde evaluatiepraktijk voldoende gegarandeerd. In het kindvolgsysteem vullen de kleuteronderwijzers met drie kleurscores zowel een klas- als een individueel overzicht in. Met deze overzichten sturen ze zowel op klas- als op kindniveau hun aanbod en hun begeleiding aan. De meeste kleuters halen voldoende tot goede resultaten op een genormeerde taalvaardigheidstoets bij de aanvang van het eerste leerjaar.
Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Interne en externe</i> <i>communicatie</i>	Het team neemt diverse initiatieven om de ouders te informeren over de school- en klaswerking, over het aanbod en over de ontwikkeling van hun kleuter. Het kindvolgsysteem vormt tijdens de individuele oudercontacten de leidraad voor het gesprek. De heen-en-weerboekjes en de informele contacten dragen eveneens bij tot een open communicatie met de ouders.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De kleuterafdeling gaat kritisch om met genormeerde toetsen en kiest voor een permanente, brede en ontwikkelingsgerichte evaluatiepraktijk en beeldvorming. Tijdens het multidisciplinair overleg (MDO) bespreken de betrokkenen de kleuters met extra noden. Hierbij maakt het team afspraken over verhoogde zorgmaatregelen, differentiatie en remediëring en over de inzet van ondersteunende zorgleerkrachten.
	Om thema's grondiger uit te diepen, spreiden de kleuteronderwijzers deze veelal over een periode van drie weken. Ze komen hiermee ook tegemoet aan de specifieke onderwijsbehoeften van de kleuters met een andere thuistaal. Dit vergroot immers de mogelijkheden om een intentioneel woordenschatonderwijs met voorbereiden, semantiseren en consolideren te realiseren.

3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen Nederlands in voldoende mate. Het taalaanbod is gradueel opgebouwd en volledig. Het gedragen taalbeleid draagt bij tot de toepassing van relevante taalvaardigheidsprincipes. De onderwijzers volgen de talige ontwikkeling van de leerlingen voor de meeste aspecten systematisch op en staan open voor valide, betrouwbare en externe evaluaties.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	De onderwijzers hanteren hun onderwijsleerpakket als belangrijkste referentiekader bij de vormgeving van het onderwijsaanbod. In het eerste leerjaar gebruikt men een verschillend onderwijsleerpakket, specifiek gericht op het aanvankelijk lees- en schrijfonderwijs. In hun agenda omschrijven de onderwijzers meestal kort de lesinhoud en ze verwijzen voor de concrete uitwerking naar de handleiding en de hand- en werkboeken.
---	--

De onderwijsleerpakketten ondersteunen de volledigheid en de verticale samenhang van het aanbod. Uit de planningsdocumenten blijkt dat, vooral in de onderbouw, relatief veel onderwijstijd gaat naar naar technische taalvaardigheden als spelling en technisch lezen. De onderwijzers grijpen de mindere resultaten voor de domeinen luisteren en begrijpend lezen in groeiende mate aan om hun aanbod bij te sturen.

De onderwijzers verzorgen de interculturele gerichtheid van hun aanbod door daar waar mogelijk verbanden te leggen met de multiculturele schoolomgeving. Ook de samenhang met het leergebied muzische vorming en de actualiteit grijpen de meeste onderwijzers geregeld aan. De onderwijzers zetten via doelgerichte acties, kaderend binnen het schooleigen taalbeleid, stappen om de principes van goed taalvaardigheidsonderwijs te realiseren. Zo ontwierpen ze kijkwijzers onder begeleiding van externen en professionaliseren ze zich om meer coöperatieve, activerende en ondersteunende werk- en groeperingsvormen te implementeren. De waardevolle focus op actief leren, betekenisvolle taken en communicatie is in lijn met de kerngedachten bij dit leergebied. De concretisering hiervan blijft echter nog erg leerkrachtafhankelijk. Kennis over de Nederlandse taal aanbrengen overheerst nog te vaak. De onderwijzers zetten bovendien nog beperkt ondersteunende taalleerstrategieën, functionele wandplaten en individuele hulpmiddelen in samenhang in. Taalarmere leerlingen missen deze ondersteunende strategieën voor de complexe taalvaardigheden als begrijpend lezen en creatief schrijven. Ten behoeve van deze leerlingen ontbreken ook voldoende structurele afspraken en maatregelen om de (lees)woordenschat en de schooltaal te vergroten. De onderwijzers zetten wel in groeiende mate in op leespromotie onder meer via het boekenaanbod, de boekbesprekingen, het biebbezoek en via het 'groepjeslezen' waarbij de de oudste leerlingen de jongste begeleiden.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over voldoende taalleermiddelen. Ze kunnen eveneens gebruik maken van het 'muzisch taalparadijs', dat door de inrichting uitnodigt tot spreken en luisteren in de kring en tot (voor)lezen. ICT (informatie- en communicatietechnologie) zetten de onderwijzers nog weinig geïntegreerd en overwegend voor de ontwikkeling van de technische ICT- en taalvaardigheden in.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De evaluatie- en rapporteringspraktijk en het leerlingvolgsysteem vormen een weerspiegeling van het onderwijsaanbod. Hierin krijgen technische taalvaardigheden als spelling en technisch lezen, naast taalbeschouwing, relatief veel aandacht, zeker in de onderbouw. Spelling en technisch lezen evalueren de onderwijzers aanvullend met genormeerde toetsen. In enkele leerjaren gebeurt dit ook voor begrijpend lezen. Externe toetsen geven in het vierde en zesde leerjaar voor spelling, begrijpend lezen en taalbeschouwing een betrouwbaar beeld van de onderwijskwaliteit en van de resultaten van de leerlingen in vergelijking met een referentiegroep. In het zesde leerjaar gebeurt dit ook voor het domein luisteren. Voor creatief schrijven en spreken ontbreken schoolafspraken om te komen tot een gelijkgerichte en transparante evaluatiepraktijk. De resultaten van externe toetsen wendt de school nog veel te weinig aan om hierover te communiceren, te reflecteren en om er eventueel doelgerichte acties aan te koppelen in functie van de interne kwaliteitszorg.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De onderwijzers maken met het oog op de beeldvorming van de taalontwikkeling foutenanalyses bij de spelling- en leesniveauautoetsen. Klasinterne remediëring focust sterk hierop. Tijdens het MDO verbreden de onderwijzers de beeldvorming met de scores op de leerpakketgebonden toetsen. Alle onderwijzers hanteren voor dit leergebied vrij consequent tempo- en niveaudifferentiatie binnen de fase van de brede basiszorg. Het schoolteam ontwikkelde een heldere visie op het gebruik van compenserende en dispenserende maatregelen. De onderwijzers selecteren uit een brede waaier mogelijke compenserende maatregelen voor leerlingen met een lees- of spellingstoornis. De onderwijzers vermelden het gebruik van compenserende of dispenserende maatregelen op de rapporten. Ook voor de begeleiding van snel lerende leerlingen reikt een duidelijke visie handvatten aan. Deze leerlingen met een meer dan gemiddelde taalvaardigheid krijgen uitdagende opdrachtenkaarten, mogelijkheden tot zelfcorrectie en een wekelijks ondersteuningsmoment door een zorgleerkracht.

3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen wetenschappen en techniek in onvoldoende mate. Het aanbod is onvoldoende gradueel opgebouwd, niet evenwichtig en onvolledig. De evaluatiepraktijk is weinig evenwichtig en sluit onvoldoende aan bij de visie en de kerngedachten van de eindtermen en de richtlijnen hierover in de leerplannen. Er is een geringe beeldvorming over de wetenschappelijke en technische competenties van de leerlingen. Het schoolteam beschikt over externe outputgegevens, maar grijpt deze nog niet aan voor verbeteracties in het kader van zijn interne kwaliteitszorg.

3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen mens en maatschappij in onvoldoende mate. Het aanbod is onvoldoende gradueel opgebouwd, niet evenwichtig en onvolledig. Verschillende tijd- en ruimtekaders ontbreken. De evaluatiepraktijk is weinig evenwichtig en sluit onvoldoende aan bij de visie en de kerngedachten van de eindtermen en de richtlijnen hierover in de leerplannen. Er is een geringe beeldvorming over de sociale, historische en ruimtelijke inzichten en vaardigheden van de leerlingen. Het schoolteam beschikt over externe outputgegevens, maar grijpt deze nog niet aan voor verbeteracties in het kader van zijn interne kwaliteitszorg.

3.1.1.8 Vaststellingen voor het lager onderwijs: wetenschappen en techniek, mens en maatschappij

Curriculum	Het schoolteam ontwikkelde een kernachtige visie op wereldoriëntatie, de huidige leergebieden wetenschappen en techniek en mens en maatschappij.
Onderwijsaanbod	Deze visie is in lijn met de kerngedachten van de eindtermen en de leerplannen. Actief leren, de leefwereld van het kind, taalbevorderend werken en de actualiteit vormen er de kernelementen van. De onderwijzers blijven voorstander van een geïntegreerde benadering maar focussen volgens een recente afspraak in hun planningsinstrument bij elke les op één van beide nieuwe leergebieden.
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

De onderwijzers hanteren bij de planning van hun aanbod in principe een onderwijsleerpakket als referentiekader. Ook dit onderwijsleerpakket staat voor een geïntegreerde en thematische benadering. De visie en de onderwijspraktijk stroken echter niet met mekaar. De onderwijzers kiezen immers in de hogere leerjaren veelal voor een domeinspecifieke, cursorische en kennisgerichte benadering. Terwijl in de onderbouw de onderwijzers deze leergebieden soms louter tot taalonderwijs reduceren. Een thematische, op de werkelijkheid en op vaardigheden en inzichten gerichte aanpak realiseren de onderwijzers daarentegen wel in meerdere betekenisvolle extramurosactiviteiten, en (school)projecten. Hierbij krijgen, net als tijdens de techniekactiviteiten, aspecten van leren leren en sociale vaardigheden op een geïntegreerde manier veel aandacht.

Het onderwijsleerpakket voorziet een basisaanbod en geeft aan voor welke (deel)domeinen en welke eindtermen de onderwijzers een bijkomend aanbod dienen te voorzien. De onderwijzers zijn hiervan onvoldoende op de hoogte en voorzien weinig planmatig extra activiteiten, al dan niet in samenhang met andere leergebieden. Om de volledigheid van hun aanbod te bewaken poogden de onderwijzers in een overzicht of 'leerlijn' alle kerndoelen per graad aan de lessen van hun leerjaar te linken. Soms ontbreken kerndoelen in deze leerlijnen of komt een kerndoel slechts kortstondig en weinig diepgaand aan bod. Bovendien laten de onderwijzers wel eens lessen uit het leerpakket weg zonder deze te vervangen door activiteiten die dezelfde doelen beogen. Door enkel te focussen op de kerndoelen, hebben de onderwijzers een beperkt zicht op de verticale leerlijn in het leerplan. Al deze elementen resulteren in een onvoldoende volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod.

De onderwijzers gebruiken vanaf de tweede graad op een positieve wijze bronnenmaterialen met uitgewerkte en aan doelen gekoppelde techniekactiviteiten. Schoolafpraak is dat in elk leerjaar verschillende activiteiten aan bod komen. De onderwijzers werken voor de optimalisatie van hun techniekonderwijs samen met een secundaire school in de buurt en met een techniekcoach aangesteld op het niveau van de scholengemeenschap. Door deze acties integreren de meeste onderwijzers voldoende techniek in hun wereldoriënterend aanbod. Ze zijn zich ervan bewust dat vergelijkbare bijstellingen voor de andere domeinen noodzakelijk zijn.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Uit de lesroosters en de richtlijnen van de eigen onderwijskoepel blijkt dat de onderwijstijd, voorzien voor deze leergebieden, veeleer neigt naar het minimum of in enkele klassen zelfs eronder ligt. Ook andere activiteiten die de lessen vervangen en de relatief ruime onderwijstijd die in sommige klassen naar het deeldomein verkeer gaat, dragen bij tot een onvoldoende evenwichtige tijdsbesteding.

Ondanks het feit dat de onderwijzers de leergebiedoverschrijdende eindtermen weinig geïntegreerd aan bod laten komen, slagen de meeste onderwijzers er toch al in groeiende mate in om coöperatieve en interactieve werkvormen te implementeren. Ze reflecteren over klasopstellingen en groeperingsvormen en leren de leerlingen om hier flexibel mee om te gaan. Samen met de aandacht die in de meeste klassen naar actuele gebeurtenissen en nieuwsberichten gaat, bevorderen deze activiteiten de openheid, de sociale vaardigheden en de vaardigheid om kritisch en zelfstandig met informatie om te gaan. In verschillende klassen ontbreken echter noodzakelijke tijd- en ruimtekaders in het klasbeeld, onder meer om de actualiteit in historisch en geografisch perspectief te situeren. Het schoolteam gaat ook weinig kritisch na of deze kaders voldoende functioneel gebruikt worden en of ze de nodige graduele opbouw vertonen.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De onderwijzers geven aan over voldoende leermiddelen te beschikken maar zijn niet op de hoogte van de minimale materiële vereisten. Sommige onderwijzers beschikken over weinig wereldoriënterende leermiddelen. Omdat een overzicht van de aanwezige materialen ontbreekt, zijn beginnende of tijdelijke leerkrachten onvoldoende op de hoogte van het materialenaanbod op school. Ook een omgevingsboek ontbreekt, waardoor sommige onderwijzers de eigen omgeving en context eerder in geringe mate in het aanbod, de opdrachten en het leerlingenwerk integreren.

Het 'muzisch taalparadijs' gebruiken de onderwijzers ook als technieklokaal. De techniekmobiel kreeg hier, naast de vele andere techniekmaterialen, een mooie en functionele plaats. Ook gebruiken de onderwijzers de digitale borden geregeld zinvol om de leerstof op een visuele wijze te illustreren.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De onderwijzers toetsen vooral de kennis van de leerlingen. Wetenschappelijke, technische, historische, ruimtelijke of sociale inzichten en vaardigheden brengen de onderwijzers onvoldoende in beeld. Ook in het leerlingvolgsysteem zijn weinig sporen terug te vinden van de wereldoriënterende competenties van de leerlingen. De onderwijzers passen de suggesties die het leerplan geeft om hiervoor ook realistische en levensechte evaluatieopdrachten en observaties of alternatieve evaluatievormen te gebruiken nagenoeg niet toe.
Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Interne en externe</i> <i>communicatie</i>	De ouders en leerlingen krijgen driemaal per schooljaar een rapport met zowel afzonderlijke toetsuitslagen als een globaal cijfer voor elk van de twee leergebieden. Voor de herfstvakantie verschaft een overzicht van het ‘dagelijks werk’ een eerste zicht op de resultaten. De onevenwichtige rapportering geeft, naar analogie met de evaluatiepraktijk en het aanbod, vooral een beeld van de kennisverwerving.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De vrij enge beeldvorming zorgt ervoor dat ook tijdens het MDO de wereldoriënterende talenten weinig het onderwerp van gesprek vormen. De onderwijzers beseffen dat de leerlingen met technische talenten en vaardigheden meer waardering verdienen. De onderwijzers scheppen een veilig klimaat en hebben aandacht voor sfeer. Door de weinig thematische benadering missen ze echter kansen om in hun aanbod voldoende aan te sluiten bij of te differentiëren naar de interesses en talenten van hun leerlingen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde ‘bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne’?

De school gaat op een systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert en laat uitvoeren. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de omgeving. Uit deze werkwijze blijkt dat de instelling gebruik maakt van de analyses van deskundigen, rekening houdt met de opmerkingen en hiertoe de nodige acties onderneemt.

Op het vlak van de bewoonbaarheid en veiligheid voldoen de meeste kwaliteitsaspecten aan de verwachtingen. De brandweer geeft aan dat in het ICT-lokaal op de verdieping maximaal 25 kinderen gelijktijdig mogen aanwezig zijn. De preventieadviseur geeft aan dat de school de resterende opmerkingen in het brandpreventieverslag heeft weggewerkt. De afkasting van de radiatoren in de turnzaal en de kapstokken in verschillende gangen nam de preventieadviseur, in afwachting van een beslissing over verhuis of renovatie, op in het globaal preventieplan. In de turnzaal dient de school het valgevaar op de gladde vloer te reduceren. Er is een gebrek aan bergruimte wat maakt dat meerdere teamleden diverse materialen in hun klas opstapelen. Dit zorgt soms voor een overladen klasbeeld en onveilige situaties.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne voldoen de meeste kwaliteitsaspecten aan de verwachtingen. De onderwijsinspectie stelt vast dat er tussen de heren- en damestoiletten geen volledige scheidingsmuur is. De school beschikt ook niet over een aangepast toilet.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee ze de tekorten opspoort en wegwerkt en de realisatie van kleinere tussentijdse oplossingen, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken indien de verhuis naar een nieuwe locatie niet doorgaat.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	neen

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Het schoolteam beschikt over een nascholingsplan. Hierin verwoordt het schoolteam, naast zijn visie op deskundigheidsbevordering, concrete afspraken en doelen. Een belangrijke strategische professionaliseringsdoelstelling vormt de gerichtheid op kennis, vaardigheden én attitudes. De directeur en de zorgcoördinator brengen de teamleden jaarlijks op de hoogte van de verschillende individuele en collectieve nascholingsmogelijkheden. Het schoolteam stemt de nascholingsinitiatieven steeds af op de vooropgestelde pedagogisch-didactische prioriteiten. De functioneringsgesprekken en de coachingstrajecten leveren belangrijke input voor zowel de teamgerichte als de individuele ontwikkelingstrajecten.
- Het schoolteam focust op dit ogenblik prioritair op kwaliteitsvol taalvaardigheidsonderwijs. Zowat alle professionaliseringsinitiatieven kaderen binnen deze prioriteit. Bijkomend vormen momenteel de uitwerking van het schoolwerkplan, de uitwerking en de implementatie van een leerlijn muzische vorming, de digitalisering van het leerlingvolgsysteem en de verbetering van het techniekonderwijs in de lagere afdeling de belangrijkste prioriteiten. Het taalbeleidsplan en de contacten met de pedagogische begeleidingsdienst en met andere externen geven in hoge mate richting aan al deze initiatieven.
- Ondersteuning** Het schoolteam zet interne en externe expertise doelgericht in om de individuele en collectieve professionalisering kwaliteitsvol te ondersteunen. Het beleid voorziet hiervoor de nodige overlegmogelijkheden en -structuren. De samenwerking met de andere school van hetzelfde schoolbestuur ondersteunt de professionele groei en de openheid van de teamleden. De coachingstrajecten waaruit onder meer intervisie-, hospiteer- en teamteachingsmomenten groeien, vormen een krachtige aanzet om alle teamleden mee te krijgen in vernieuwingen. De schoolinterne coaching stimuleert bovendien de zelfreflectie bij de teamleden. Het schoolteam hanteert hiervoor kijkwijzers waarin het concretiseert hoe een rijke leeromgeving, betekenisvolle taken en gerichte ondersteuning kunnen bijdragen tot een zo groot mogelijke taalvaardigheid van alle kinderen. De wijze waarop het schoolbeleid deze coachingstrajecten vormgeeft en de achterliggende visie vormen een voorbeeld van goede praktijk.
- Doeltreffendheid** Vooral tijdens de formele en informele gesprekken met de leerkrachten krijgt de directeur een zicht op de doeltreffendheid van de initiatieven op de klaspraktijk. Op basis van de vaststellingen tijdens de klasbezoeken formuleert de directeur concrete en waardevolle coachingstips. Aan de hand van de kijkwijzer met de concretisering van de principes van goed taalvaardigheidsonderwijs formuleren de leerkrachten eigen werkpunten. Over gevolgde nascholingen verslaan teamleden, indien relevant, op de

personeelsvergaderingen.

Ontwikkeling De meeste teamleden tonen een sterke ontwikkelingsgerichtheid. Het kernteam anticipeert op de mogelijke samensmelting door leerbezoeken in inspirerende scholen uit te voeren. Over deze leerbezoeken gebeurt steeds een terugkoppeling op de personeelsvergaderingen. De kernteams van de beide scholen vergaderen bovendien geregeld met het oog op de mogelijke samensmelting tot een campusschool. Op leerkrachtniveau ligt de focus op wederzijdse kennismaking en samenwerking. De kernteams motiveren de leerkrachten om coachingsactiviteiten uit te voeren. De leerkrachten krijgen de vrijheid om concrete activiteiten in lijn met de eigen behoefte aan ontwikkeling en veiligheid te kiezen. De aandacht voor goed taalvaardigheidsonderwijs vormt een constante in de schoolontwikkeling.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Het schoolteam heeft vanuit een kernachtige zorgvisie en het zorgcontinuüm strategische doelen vooropgesteld. Het wil elk kind vanuit zijn of haar eigen talenten en mogelijkheden optimale kansen geven. Hiervoor zet het in op een brede basiszorg en een krachtige leeromgeving. Het schoolteam heeft een goed zicht op de context- en inputkenmerken. In de fase van de brede basiszorg verwacht het schoolteam dan ook dat de klasleerkrachten rekening houden met de verschillen tussen kinderen. In deze fase focussen de leerkrachten op preventieve acties en binnenklasdifferentiatie, zo nodig ondersteund door de zorgleerkrachten. Vanuit het MDO bepalen de teamleden de maatregelen waarmee ze in de hogere zorgfases de leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ondersteunen.

In bijkomende visieteksten en duidelijke procedures geeft het schoolteam de operationele doelen en de structuren die hiervoor nodig zijn vorm. Illustratief hierbij zijn de overzichtelijke afspraken met betrekking tot de overlegmomenten en -documenten, over de contacten met ouders, over de genormeerde toetsen en over remediërende, compenserende en dispenserende maatregelen. Ook voor snel lerende leerlingen en anderstalige nieuwkomers werkte het schoolteam een helder plan van aanpak uit.

In de stimulerende rol van de onderwijzers, stelt de onderwijsinspectie bij de jongere lagere schoolleerlingen wel een zekere breuklijn met de kleuterwerking vast. Bij de aanvang van de lagere afdeling moeten de kinderen immers al snel vrij lang geconcentreerd luisteren, lezen en schrijven en het zelfstandig werken.

Ondersteuning Het schoolteam zet de extra lestijden die de school ontvangt op basis van de socio-economische status van de leerlingen (SES) vooral klasintern in. Deze keuze resulteert echter vaak in ad hoc-interventies op leerlingniveau. De (zorg)leerkrachten focussen immers nog weinig op degelijk voorbereide en doelgerichte remediërings- of differentiatietrajecten en op de verbetering van de (eigen) leerkrachtvaardigheden. De school bereikte wel al enkele successen op dit vlak via de interventies van een leerkracht uit het buitengewoon onderwijs die in het kader van de pré-waarborgregeling aan een kleuter- en een lagere schoolklas is toegevoegd. Ook de veelvuldige en gestructureerde overlegmomenten tussen zorg- en klasleerkrachten en in het zorg- en het kernteam dragen bij aan het verhogen van de zorgcompetenties van de leerkrachten. Het schoolteam beschikt over voldoende ondersteunende leermiddelen en een leerlingvolgsysteem dat vooral de leervorderingen voor de leergebieden Nederlands en wiskunde systematisch in kaart brengt.

In de fase van de verhoogde zorg zetten de leerkrachten gericht een brede waaier van compenserende maatregelen in voor leerlingen met leerstoornissen. Dispenserende maatregelen leiden echter vooral tot curriculumdifferentiatie voor wiskunde. Bij het handelingsgericht werken weegt het team immers groepshandelingsplanning, convergente differentiatie en compenseren nog te weinig af tegenover dispenserende curriculumdifferentiatie. De zorgleraren zijn er zich van bewust dat de ondersteuning door het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) en externe hulpverleners nodig is om het cyclisch proces van diagnostiek en planning kwaliteitsvoller te doorlopen.

De openheid voor de samenwerking met externen en de brede schoolwerking vormen een sterkte. De samenwerking met een school voor buitengewoon onderwijs, de samenwerking met de pedagogisch begeleider, de ouders en het lokaal overlegplatform (LOP) zijn hier voorbeelden van.

Doeltreffendheid De effecten van de leerbegeleiding in de verschillende zorgfases brengt het schoolteam beperkt in kaart. Het team beschikt over heel wat kwantitatieve informatie, maar onderzoekt die nog weinig op klas- en schoolniveau. Kwalitatieve informatie over de doeltreffendheid van de inzet van ondersteuningslestijden ontbreekt. Informatie over school- en klasklimaat, welbevinden en tevredenheid van de leerlingen en de ouders verzamelde de school pas recent. Hierdoor waren een interpretatie van en terugkoppeling over de gegevens nog niet aan de orde. De individuele handelingsplannen van de leerlingen met curriculumdifferentiatie voor wiskunde bevatten een kwaliteitsvolle beeldvorming, maar sporen van interventies en uitgevoerde acties en evaluaties ontbreken vaak. De gegevens uit het eerste leerjaar en het secundair onderwijs wendt het schoolteam nog vrij beperkt aan om het eigen onderwijsaanbod en de leerbegeleiding bij te sturen.

Ontwikkeling Het schoolteam speelt met haar zorgvisie en -structuren pro-actief in op de wijzigende school- en maatschappelijke context. Bij de meeste teamleden is er de nodige veranderingsbereidheid. Het kern- en zorgteam ondersteunen de teamleden hierbij zoveel mogelijk door initiatieven te nemen om de competenties op het vlak van leerbegeleiding te verhogen. Momenteel digitaliseert het zorgteam het leerlingvolgsysteem. Het wenst hierbij de efficiëntie en de functionaliteit van de gebruikte zorgdocumenten te verhogen. Ook de netwerken van zorgcoördinatoren en directeurs op scholengemeenschapsniveau ondersteunen in belangrijke mate de ontwikkeling van de leerbegeleiding en het responsief vermogen van de school.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Met een duidelijke visie op onderwijs en met de nodige dynamiek stuurt de directeur Het Mozaïek een nieuwe richting in. De toekomst, waarin de mogelijke samensmelting tot een campusschool met basisschool De Horizon een centrale rol speelt, zorgt voor redelijk wat onrust en onzekerheid. De directeur investeert hierbij heel erg in de groei van de competenties en het zelfvertrouwen van de leerkrachten. Ze stelt daarbij bewust de principes van geleidelijkheid en veiligheid voorop. De directeur schippert tussen sturen en begeleiden enerzijds en tijd en autonomie geven voor ontwikkeling en vernieuwing anderzijds. Bij deze evenwichtsoefening krijgt zij steun van haar kernteam, van geëngageerde werkgroepen, van individuele leerkrachten en van het schoolbestuur. Haar effectief functioneringsbeleid en de hieruit voortvloeiende coachingstrajecten geven duidelijk richting aan de onderwijskundige processen. Het schoolbeleid ondersteunt en stimuleert bovendien heel wat initiatieven in het kader van de brede schoolwerking.
- Visieontwikkeling** Alle teamleden werken met veel inzet aan een veilig en zorgzaam school- en klasklimaat waarin het welbevinden van elk kind centraal staat. Het schoolteam ontwikkelde over de belangrijkste aspecten van de schoolwerking richtinggevend visieteksten, standpunten, procedures en afspraken. De directeur stuurt als onderwijskundig leider de ontwikkeling hiervan in grote mate aan, samen met het kernteam, en steeds in overleg met de teamleden.
- Besluitvorming** Een leerkracht van zowel de kleuter- als de lagere afdeling vormt samen met de directeur en de zorgcoördinator het kernteam. Dit participatief samengestelde beleidsteam bereidt beleidsbeslissingen voor en stippelt lijnen uit. Beslissingen krijgen steeds vorm na consultatie van het schoolteam. Dit laatste gebeurt meestal in de personeelsvergaderingen. De directeur streeft op deze wijze naar een gedeeld leiderschap en een gedragen beleid. De verschillende werkgroepen ondersteunen de schoolwerking. Alle teamleden nemen verantwoordelijkheden op, soms in coördinerende functies en altijd vanuit een open overlegcultuur. De duidelijke overlegstructuren ondersteunen de democratische besluitvorming.
- Kwaliteitszorg** Het schoolteam beschikt over heel wat gegevens, onder meer afkomstig van betrouwbare en externe toetsen, met betrekking tot outcomes en over de voortgang van de schoolloopbaan van de leerlingen. Het team komt echter niet tot een systematische interne kwaliteitszorg op basis van een outputbeleid. Het wendt de objectieve gegevens en resultaten te weinig aan om het onderwijsaanbod te optimaliseren.

Talenbeleid Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. De leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is er, leerkrachtafhankelijk, steeds meer op gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. Leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. De leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden in groeiende mate werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. Leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden al in zekere mate rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen in kaart brengt. De school heeft een vrij correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties sterk vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. Daar waar het kan stemt het team zijn beleid af op dat van de scholengemeenschap. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten in grote mate aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het schoolteam heeft in vrij beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

Inbreuken op de regelgeving De kleuterafdeling respecteert het recht op 28 lestijden per week niet.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam staat kritisch stil bij de visie op goed taalvaardigheidsonderwijs en het implementeert de belangrijkste taalvaardigheidsprincipes meer en meer in de klaspraktijk.
- De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands, mens en maatschappij, wetenschappen en techniek op een geïntegreerde en thematische wijze na. Zij enten hun activiteiten hierbij steeds meer op de leerplandoelen.
- De kleuteronderwijzers gaan kritisch om met toetsen en kiezen voor een permanente, brede en ontwikkelingsgerichte evaluatiepraktijk die het aanbod en de ondersteuning aanstuurt.
- De onderwijzers spannen zich in om een gradueel opgebouwd en volledig aanbod voor het leergebied Nederlands te realiseren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Alle teamleden werken met veel inzet aan een veilig en zorgzaam school- en klasklimaat waarin het welbevinden van elk kind centraal staat.
- Het schoolteam zet vanuit een geëxpliciteerde visie en afgestemd op de pedagogisch-didactische prioriteiten, interne en externe expertise in om de professionalisering van alle teamleden te ondersteunen.
- De initiatieven op het vlak van schoolinterne coaching stimuleren de persoonlijke groei en zelfreflectie. Ze vormen een goede aanzet om alle participanten mee te krijgen in vernieuwingen.
- Het schoolteam geeft vanuit een actuele visie en rekening houdend met de schoolcontext en met de beginsituatie van de leerlingen het zorgbeleid vorm met heldere en ondersteunende procedures en structuren.
- De onderwijzers nemen initiatieven om het domein techniek beter te integreren in de klaspraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het kernteam zorgt als ondersteunend netwerk voor een gedeeld en gedragen onderwijskundig leiderschap en een open overlegcultuur.
- De directeur geeft vertrouwen aan leerkrachten en stelt bij verbeteringstrajecten de principes van geleidelijkheid en veiligheid voorop.
- Het schoolteam neemt waardevolle initiatieven met het oog op de uitbouw van een brede school en ouderbetrokkenheid.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De teamleden kunnen de functionaliteit van de planningsdocumenten en bewakingsinstrumenten kritisch bekijken.
- De onderwijzers kunnen het aanbod en de aanpak van Nederlands nog beter afstemmen op de leerlingenkenmerken en op de principes van goed taalvaardigheidsonderwijs.
- De onderwijzers kunnen ondersteunende strategieën sterker inzetten voor de ontwikkeling van meer complexe taalvaardigheden en deze vaardigheden gelijkgericht en transparanter evalueren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan kritisch reflecteren over de manier waarop het met curriculumdifferentiatie voor wiskunde omgaat in de lagere afdeling. Voor deze leerlingen kan het team het cyclische proces van handelingsplanning sterker uitwerken en de expertise van externen beter benutten.
- Het schoolteam kan de doeltreffendheid van gekozen acties en van de inzet van de ondersteunings-
lestijden beter bewaken.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan de systematische interne kwaliteitszorg op basis van een outputbeleid en outputgegevens optimaliseren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De onderwijzers moeten bij de leerlingen de eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate bereiken.
- De onderwijzers moeten bij de leerlingen de eindtermen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate bereiken.

Wat betreft de regelgeving

- De school moet het recht op 28 lestijden per week respecteren. (decreet bao - art. 48)

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
 - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor mens en maatschappij, wetenschappen en techniek.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **03-02-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

De school respecteert het recht op 28 lestijden per week niet. (decreet bao - art. 48)

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **03-02-2019** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Bart HAENRAETS de inspecteur-verslaggever	Indra MONTEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	